

Sygn. akt II PK 108/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa B. B.
przeciwko Urzędowi Gminy P.
o sprostowanie świadectwa pracy, odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 lutego 2018 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w J.
z dnia 9 grudnia 2016 r., sygn. akt VII Pa .../16,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2. odstępuje od obciążenia powódki kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 7 września 2016 r. zasądzono od strony pozwanej Urzędu Gminy w P. na rzecz powódki B. B. kwotę 14.554,41 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 lutego 2016 r. do dnia zapłaty (pkt I), umorzono postępowanie w zakresie roszczenia o sprostowanie świadectwa pracy (pkt II), oddalono powództwo w pozostałym zakresie (pkt III), nadając wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 8.020 zł (pkt IV) oraz rozstrzygnięto w przedmiocie kosztów procesu (pkt V i VI).

W sprawie ustalono, że B. B. była zatrudniona od dnia 1 marca 2007 r. w Urzędzie Gminy w P., na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku radcy prawnego. Pracodawca

rozwiązał z powódką umowę o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia (art. 52 k.p.).

Wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 14 października 2015 r. zasądono od Urzędu Gminy w P. na rzecz B. B. odszkodowanie w wysokości 24.000 zł za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika.

W ocenie Sądu pierwszej instancji, powódka w istocie dochodziła dwóch różnych roszczeń odszkodowawczych. Pierwsze oparte o art. 99 k.p., drugie o art. 471 k.c. w związku z art. 300 k.p. (roszczenie odszkodowawcze uzupełniające). Jednak powódka nie wykazała, by przez fakt zaniechania wydania nowego świadectwa pracy nie mogła podjąć nowej pracy. Z kolei Sąd Rejonowy, zgodził się z powódką, że wskutek wadliwego rozwiązania umowy o pracę i wydania niewłaściwego świadectwa pracy, nie mogła po zakończeniu okresu zasiłkowego uzyskać prawa do zasiłku dla bezrobotnych, a w konsekwencji świadczenia przedemerytalnego. Z tego powodu w tej części uwzględnił powództwo, przyjmując za podstawę wyliczenia dokonane przez samego pracownika na kwotę 14.554,91 zł.

Sąd Okręgowy rozpoznając apelację pozwanego pracodawcy, zgodził się z jego twierdzeniem, że brak aktywności powódki w dochodzeniu uprawnień wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2016 r., poz. 645) i z ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 170) eliminuje zasadność przyznania stosownego odszkodowania. Na gruncie art. 471 k.c. w związku z art. 300 k.p. konieczne jest podjęcie aktywności dla uzyskania świadczeń (zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia przedemerytalnego), w szczególności złożenia wniosku do stosownych organów. Tymczasem, co słusznie podniosła strona pozwana, materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wskazywał, że powódka nie podjęła żadnej aktywności w kierunku rejestracji jako osoby bezrobotnej, który to status zapewniałby jej ubezpieczenie zdrowotne. Odrębną kwestią było uzyskanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Otóż powódka mogła zarejestrować się jako osoba bezrobotna po zakończeniu okresu pobierania zasiłku chorobowego, a więc w dniu 5 czerwca 2015 r. Już wtedy spełniała bowiem

przesłanki z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (określające definicję bezrobotnego).

Uznając apelację pozwanego za zasadną, Sąd Okręgowy w J. wyrokiem z dnia 9 grudnia 2016 r. zmienił zaskarżony wyrok w pkt I, IV i V i powództwo oddalił, oddalając jednocześnie apelację pozwanego w pozostałym zakresie oraz apelację powódki.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego, który powódka zaskarżyła w całości, został zawarty wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i oparty na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., albowiem w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wymagające rozstrzygnięcia, czy między zaniedbaniami pracodawcy (wydaniem niewłaściwego świadectwa pracy i niewydaniem w terminie sprostowanego świadectwa pracy ze wskazaniem rzeczywistego trybu rozwiązania stosunku pracy), a szkodą w postaci utraty możliwości uzyskania przez powódkę zasiłku dla bezrobotnych i świadczenia przedemerytalnego w określonym czasie, jest normalny, adekwatny związek przyczynowy; czy też związek taki wystąpiłby dopiero po wykazaniu przez powódkę własnych działań dotyczących rejestracji w urzędzie pracy i następczego otrzymania decyzji o odmowie przyznania prawa do zasiłku. Nadto na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wobec istnienia potrzeby wykładni w powyższym zakresie art. 471 k.c. i art. 361 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. Dodatkowo skarga jest oczywiście uzasadniona na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. z powodu naruszenia art. 471 k.c. i art. 361 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. i oczywistego naruszenia art. 338 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez co zaskarżone orzeczenie jest błędne i nie odpowiada obowiązującemu prawu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlega odrzuceniu z perspektywy art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c. Skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach dotyczących "świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych", co obejmuje nie tylko roszczenie o wydanie świadectwa pracy lub o jego sprostowanie (art. 97 k.p.), ale także roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej przez pracodawcę wskutek niewydania w terminie

lub wydania niewłaściwego świadectwa pracy (art. 99 § 1 k.p.), w szczególności o odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy z tego powodu.

Zarówno w doktrynie (por. J. Iwulski: Kasacja w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - pierwsze doświadczenia, Monitor Prawniczy z 1997 r. nr 10, s. 391) jak i w orzecznictwie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 2007 r., I PZ 6/07, niepublikowane), przyjmuje się, że wyłączenie dopuszczalności skargi kasacyjnej (wcześniej kasacji), o którym mowa w art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c. (poprzednio art. 393 pkt 6 k.p.c.) obejmuje wszystkie sprawy "dotyczące świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych", a nie tylko powództwa o wydanie i sprostowanie świadectwa pracy. Oczywiście jest więc, że roszczenie powódki o zasądzenie odszkodowania za niewydanie w terminie świadectwa pracy było - w rozumieniu art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c. - sprawą dotyczącą świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych. Wyłączenie dopuszczalności skargi kasacyjnej obejmuje więc wszystkie sprawy dotyczące "świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych". Należy podkreślić, że jakkolwiek żądanie sprostowania świadectwa pracy może być na podstawie art. 97 § 2 1 k.p. przedmiotem samodzielnego roszczenia, to jednak roszczenie o naprawienie szkody, niezależnie od tego, czy przewidziane w art. 99 § 1 i 2 k.p., czy w przepisach prawa cywilnego, zależy od istnienia i stwierdzenia szkody wyrządzonej przez pracodawcę wskutek niewydania w terminie lub wydania niewłaściwego świadectwa pracy. W tym sensie sprawa o odszkodowanie jest sprawą "dotyczącą" świadectwa pracy, a roszczenie o odszkodowanie jest z nim "związane" w rozumieniu art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 1999 r., I PKN 83/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 587; z dnia 19 grudnia 1997 r., I PZ 45/97, OSNAPiUS 1999 nr 3, poz. 90; z dnia 27 lutego 1997 r., I PZ 4/97, OSNAPiUS 1998 nr 2, poz. 46 oraz wyrok z dnia 13 października 2004 r., II PK 36/04, OSNP 2005 nr 8, poz. 106; z dnia 4 marca 2008 r., II PK 178/07, Legalis nr 158294).

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w związku z art. 398² § 1 i § 2 pkt 2 k.p.c. jako niedopuszczalną. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

kc